

HOOFDSTUK 4 : NATUURLIJKE ENTITEITEN

1. INVENTARISATIE	2
1.1. Inleiding.....	2
1.2. Planologische kenmerken van de gemeente met gevolgen voor de natuur.....	2
1.2.1. Biologische Waarderingskaart	4
1.2.2. Europese vogelrichtlijn	5
1.2.3. Europese Habitatrichtlijn	5
1.2.4. Ven-gebieden	5
1.2.5. Landschapsatlas	5
1.3. Belangrijkste natuurwaarden in de gemeente	6
1.3.1. Natuur.....	6
1.3.2. Bossen	7
1.3.3. Monumenten en landschappen.....	8
1.3.4. Groen	8
1.4. Aanwezige beleidsinstrumenten	10
2. KNELPUNTEN	12
2.1. Structurele knelpunten	12
2.2. Gemeentelijk natuurontwikkelingsplan	12
2.3. Samenwerking met andere instanties en organisaties	12
3. DOELSTELLINGEN	13
3.1. Algemene Beleidsvisie.....	13
3.2. Visie Natuur	14
3.3. Visie Groenbeheer	14
3.4. Visie Landschap.....	14
3.5. Visie Bos	14
4. ACTIES.....	15
ACTIE NE1. ACTUALISATIE VAN DE GNOP-ACTIES	15
ACTIE NE2. PLANMATIGE UITVOERING GNOP-ACTIES.....	15
ACTIE NE3. AANKOOP EN BEHEER VAN NATUURGEBIEDEN	16
ACTIE NE4. VERLENEN VAN SUBSIDIES VOOR DE AANPLANTING EN HET ONDERHOUD VAN KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN	17
ACTIE NE5. AANEENSLUITEN EN BEHEREN VAN BOSSEN	17
ACTIE NE6. HAAGPLANTACTIE.....	18

HOOFDSTUK 4 : NATUURLIJKE ENTITEITEN

1. INVENTARISATIE

1.1. Inleiding

Een geïntegreerd milieubeleid vraagt ook voldoende aandacht voor 'natuur'. Milieu wordt immers gedefinieerd als 'de atmosfeer, de bodem, het water, de flora, de fauna en overige organismen andere dan de mens, de ecosystemen, de landschappen en het klimaat'. Natuur bekleedt opnieuw een essentiële plaats in dit plan. De maatregelen die worden voorgesteld, gaan zoveel mogelijk uit van de samenhang tussen milieu en natuur. Accenten die in het natuurbeleid gelegd moeten worden, zoals gebiedsgericht beleid, de relatie met de milieukwaliteit, het doelgroepenbeleid en de ondersteuning van de provinciale en lokale overheden vragen een geïntegreerde aanpak.

Het is in dit hoofdstuk niet de bedoeling om de zaken die in de vorige hoofdstukken reeds aan bod kwamen te herhalen, maar wel om een meer algemeen beeld te schetsen van de nog aanwezige natuur in de gemeente en de bedreigingen waaraan deze onderhevig is. Wat dit aspect betreft, werd reeds een meer volledig beeld geschetst van de problematiek in het gemeentelijk natuurontwikkelingsplan (GNOP), dat in opdracht van de gemeente werd opgemaakt en goedgekeurd in 1996. In dit GNOP zijn ook reeds de knelpunten weergegeven en een aantal acties voorgesteld die beogen de natuur in de gemeente beter te beheren.

De gemeente Boortmeerbeek heeft er zich in het kader van de samenwerkingsovereenkomst 'Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling 2002 – 2004' ook toe verbonden een beleid te ontwikkelen en uit te voeren met betrekking tot de natuurlijke entiteiten natuur, bos, groen en landschappen.

1.2. Planologische kenmerken van de gemeente met gevolgen voor de natuur

Er zijn reeds diverse ruimtelijke plannen opgemaakt waarin het gemeentelijk grondgebied aan bod komt, onder andere het gewestplan en de ruimtelijke structuurplannen. De gemeente Boortmeerbeek is dan ook bezig met de opmaak van een Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan in samenwerking met het studiebureau Technum. Bij de opmaak wordt aandacht besteed aan de uitbouw van een geïntegreerd en onderbouwd natuur-, landschaps-, bos- en groenbeleid in de gemeente. Een geïntegreerd beleid is pas mogelijk indien de natuur-, landschaps-, bos- en groenstructuren verankerd worden binnen het ruimtelijk structuurplan en de uitvoeringsplannen.

Verder zijn er ook meer sectorgerichte kaarten zoals de biologische waarderingskaart en de kaart m.b.t. de afbakening van het VEN, de bodemgebruikkaart en de landschapsatlas. Deze kaarten geven weer wat de waarde is van de nog aanwezige natuur en eventueel welke potenties er zijn.

Uiteraard hebben deze ruimtelijke plannen invloed op de potenties voor de natuur in de gemeente. Voldoende ruimte voor groen en natuur is één van de basisvereisten om een grote biodiversiteit in de gemeente te kunnen waarmaken.

Tabel 4.1. : Bodembestemming volgens het gewestplan voor de gemeente Boortmeerbeek

GEBIEDEN	Opp. (ha)	%
Totale oppervlakte	1853,0	100,00
Woongebieden	396,8	21,40
Woonuitbreidingsgebieden	53,4	2,90
Woonparken	70,8	3,80
Woongebieden met een landelijk karakter	136,4	7,40
Industriegebieden	103,2	5,60
Gebieden voor milieubelastende industrie	0,0	0,00
Gebieden voor ambachtelijke bedrijven	7,6	0,41
Agrarische gebieden	741,1	40,00
Ecologisch waardevolle agrarische gebieden	0,0	0,00
Bosgebieden	94,0	5,10
Natuurgebieden	172,0	9,30
Parkgebied	46,4	2,50
Bufferzones	9,7	0,52
Recreatiegebieden	21,6	1,14
Gebieden voor dagrecreatie	0,0	0,00
Gebieden voor verblijfsrecreatie	0,8	0,04
Militaire domeinen	0,0	0,00
Gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen	7,6	0,41

De gewestplangegevens leiden tot volgende vaststellingen voor Boortmeerbeek :

- Meer dan één derde van het grondgebied is bestemd als woonzone : dit is het dubbel van het arrondissementeel gemiddelde. De woongebieden bevinden zich geconcentreerd in en rondom de dorpskernen van de drie deelgemeenten.
- Met 103,2 ha of 5,6 % van de totale oppervlakte beschikt de gemeente over een relatief grote oppervlakte aan industriezone (arrondissementeel gemiddelde 1,45%). Deze industriezones liggen vooral langs de steenweg Mechelen-Leuven, langs de spoorweg t.h.v. de grens met Haacht en 3 kleinere locaties in Boortmeerbeek-dorp.
- 40% van de gemeente is voor landbouwdoeleinden bestemd. Noordelijk van de spoorweg en zuidelijk van het Kanaal Leuven-Rupel ('de Vaart') bepaalt de landbouw over een nog vrij grote oppervlakte het landschap en het landgebruik, met enkele grotere aaneengesloten zones.
- Met een 5% bestemd als bosgebied, bijna 10% als natuurgebied en 2,5% als parkzone beschikt de gemeente over iets meer 'groengebied' dan het arrondissementeel gemiddelde (ongeveer 15%). Drie groengebieden zijn tevens vrij uitgestrekt : de boszone grenzend aan Haacht, het natuur- en parkgebied Schiplakenbos en het natuurgebied ten westen van de dorpskern Hever. Middelgrote groengebieden is de boszone volledig zuidoostelijk die deel uitmaakt van het bosgebied 'Schoonbroek', en het natuurgebied noordelijk van de dorpskern van Schiplaken. In de dorpskern van Boortmeerbeek bevinden zich twee relatief grote parkzones. Enkele kleinere natuurgebiedjes komen erg versnipperd voor.

Tabel 4.2. : Bodemgebruik in de gemeente (situatie 2003, bron : NIS)

AARD	OPPERVLAKTE 2003	
	ha	%
TOTALE OPPERVLAKTE	1863,7	100,00
BEBOUWDE RUIMTE	501,7	26,92
OPEN RUIMTE : TOTAAL	1232,0	66,11
- akkerland	479,0	25,70
- grasland	356,0	19,10
- boomgaarden	18,7	1,00
- tuinen en parken	70,5	3,78
- bossen	240,5	12,90
- woeste gronden	12,1	0,65
- recreatieterreinen	2,0	0,11
- overige	38,0	2,04
NIET-GEKADASTREERDE OPPERVLAKTE	130,0	6,98

'Bebouwde ruimte' volgens NIS omvat de effectief bebouwde oppervlakte van de gemeente. Dit omvat zowel gebouwen voor bewoning, als industrie- en kantoorgebouwen en andere gebouwen zoals scholen, kerken, sportinfrastructuur, verzorgingsinstellingen, ...

Bij vergelijking van beide tabellen blijkt dat :

- de effectief bebouwde oppervlakte veel kleiner is dan de oppervlakte die hiervoor voorzien is volgens het gewestplan. Dit betekent dat er binnen deze afgebakende gebieden van het gewestplan nog wel uitbreidingsmogelijkheden zijn;
- de totale open ruimte volgens de NIS-gegevens ongeveer 180 ha meer is. Dit heeft onder meer te maken dat in deze gegevens ook tuinen opgenomen zijn.

1.2.1. Biologische Waarderingskaart

1.2.1.1. Toelichting

De Biologische Waarderingskaarten geven op schaal 1/25 000 een gebiedsdekkende inventaris van de vegetatie en de menselijke beïnvloeding ervan m.b.t. karteringseenheden. Bovendien krijgen de kaarten door het toekennen van een waarde (biologisch zeer waardevol, biologisch waardevol en geringere biologische waarde) ook een signaalfunctie.

1.2.1.2. Boortmeerbeek

Bij het bekijken van de biologische waarderingskaart voor het grondgebied van de gemeente Boortmeerbeek, kunnen we concluderen dat er twee vrij grote zones voorkomen van **grote biologische waarde** namelijk een deel van het noordelijk weidelandschap aan 'Pikhakendonk' met aansluitend een deel van 'donk', en het grootste deel van het bosgebied aan de grens met Haacht. Pikhakendonk dankt zijn waarde zowel aan de soortenrijke graslanden, als aan de veelheid van waardevolle landschapselementen. Een groot deel van de rest van de Dijlevallei is als biologisch waardevol gewaardeerd. Het bosgebied aan de grens met Haacht heeft sinds de kartering reeds aan biologische waarde ingeboet : het bosgebied werd de voorbije jaren verder ingeplant met Canadapopulier. Bij de waardering wordt geen rekening gehouden met de verstorende invloed van de weekendhuisjes en visvijvers die in het gebied gelegen zijn.

Verder zijn nog enkele kleinere gebiedjes als biologisch zeer waardevol gekarteerd, waaronder het natuurgebied 'het Goor'. Het biologisch zeer waardevol bos aan Langendonk sluit vrijwel aan bij het Weisseterbos (Kampenhout), dat ook een grote zone biologisch zeer waardevol gebied vormt.

Tussen de spoorweg en de Leibeek zijn vrij veel percelen als **biologisch waardevol** aangeduid.

In het hele geurbaniseerde 'middengebied' van de gemeente komen heel verspreid nog enkele kleine restvegetaties voor die als biologisch waardevol zijn gekenmerkt.

Het volledig Schiplakenbos is ook als biologisch waardevol gekarteerd.

1.2.2. Europese vogelrichtlijn

De Europese Gemeenschap vaardigde in 1979 Richtlijn 79/409/EEG inzake het behoud van de vogelstand uit, beter bekend als de Vogelrichtlijn. Het doel ervan is de instandhouding van alle natuurlijke in het wild levende vogelsoorten op het Europees grondgebied te bevorderen. Volgens artikel 4 van deze richtlijn moeten er speciale beschermingsmaatregelen worden genomen voor de leefgebieden van in Europese context zeldzame of bedreigde vogelsoorten. Bovendien moet men ook de broed-, rui-, overwinterings- en rustplaatsen van trekvogelsoorten beschermen. De lidstaten zijn er toe gebonden beschermingszones (Vogelrichtlijngebieden), die voldoen aan de richtlijn, af te bakenen. Het statuut van een vogelrichtlijngebied vormt een belangrijke basis, maar is onvoldoende om kwetsbare soorten effectief te beschermen.

De gemeente Boortmeerbeek valt niet onder een vogelrichtlijngebied.

1.2.3. Europese Habitatrictlijn

In 1992 werd de Europese richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna uitgevaardigd. Als uitvoeringsmaatregel moet elk land speciale beschermingszones aanduiden die deel zullen uitmaken van het Europees Natura2000-netwerk.

In Boortmeerbeek behoren de bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek (d.i. Donk en Pikhakendonk) tot het habitat-richtlijngebied.

1.2.4. Ven-gebieden

VEN-gebieden vormen tezamen een netwerk van waardevolle natuurgebieden in Vlaanderen. Voorbeelden van dergelijke netwerken zijn onder meer bepaalde riviervalleien of bijzondere landschappen. In deze gebieden krijgt de natuur een bijkomende bescherming en worden er instrumenten ingezet zodat eigenaars en beheerders mogelijkheden en middelen krijgen voor de instandhouding van de natuur. Intussen is de afbakening van het VEN eerste fase definitief goedgekeurd (17-10-2003). De tweede fase zijn de ruimtelijke uitvoeringsplannen voor bestemmingswijziging voor ca. 8000 ha (in Vlaams-Brabant) extra groene gebieden. Hieronder vallen bijkomend VEN, IVON en landbouwstructuren. De aanduiding van de natuurverbindingengebieden gebeurt door de Provincie. Doel is een verbinding te realiseren tussen grote eenheden natuur, de grote eenheden natuur in ontwikkeling en de verwevingsgebieden.

De bedoeling is tegen eind 2007 VEN en IVON volledig af te bakenen en ruimtelijk veilig te stellen in ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Binnen de gemeente Boortmeerbeek zijn er een 3-tal grotere gebieden afgebakend als VEN-gebied gelegen ten noorden van de spoorlijn Leuven-Mechelen, namelijk de Dijlevallei tussen Boortmeerbeek en Mechelen en 2 gebieden in de vallei van de Leibeek tussen Boortmeerbeek en Wespelaar (zie kaart).

1.2.5. Landschapsatlas

Deze atlas die opgemaakt is door de Afdeling Monumenten en Landschappen geeft een inventarisatie van de relictten van de traditionele landschappen. Om een landschapsbeleid te onderbouwen op niveau van de gemeente is deze landschapsatlas een basisinstrument.

Hieronder zijn dan ook de verschillende traditionele landschappen, ankerplaatsen, relictzones, puntrelictten en lijnrelictten opgesomd, die van toepassing zijn op de gemeente Boortmeerbeek.

Ankerplaatsen zijn complexen van gevarieerd erfgoedelementen (punten of lijnelementen) die een geheel en ensemble vormen dat ideaal-typische kenmerken vertoont van de gaafheid of representativiteit, ofwel ruimtelijk een plaats inneemt die belangrijk is voor de zorg of het herstel van de landschappelijke omgeving (bv. blikvanger). Het zijn m.a.w. ensembles, complexe gehelen van verschillende soorten elementen die een samenhang vertonen die de identiteit van een relict bepaalt.

Relictzones zijn gebieden met een grote dichtheid aan punt- of lijnrelicten, zichten en ankerplaatsen en zones waarin de connectiviteit tussen de waardevolle landschapselementen belangrijk is voor de gehele landschappelijke waardering. De aanduiding gebeurt maximalistisch, doch zonder scherpe grenzen te definiëren. *Puntrelicten* stemmen overeen met monumenten, kunstwerken, bouwelementen, archeologica, een solitaire boom, enz. *Lijnrelicten* worden gevormd door beken, kanalen, wegtracés, oude spoorzaten, steile reliëfovergangen, markante holle wegen, enz.

Traditionele landschappen

Dijlevallei

Tuinbouwgebied tussen Brussel-Leuven (het 'middengebied' van Boortmeerbeek)

Ankerplaatsen

Kasteel van Schiplaken en Steentjesbos

Dijlevallei tussen Mechelen en Rijmenam

Relictzones

Dijle-vallei stroomafwaarts Leuven

Houtembos - Floordambos - Hellebos - Snijselbos - Schiplakenbos - Steentjesbos

Asbroek

Broekbossen tussen Kampenhout en Tildonk

Puntrelicten

Sint-Jorishoeve

Sas van Boortmeerbeek

Kasteel van Ravenstein

Pastorij

O.L.V.kerk

Watermolen

Voormalige kasteelhoeve

Trianonkasteel

Kasteel van Schiplaken

Kasteel Gottendys

Lijnrelicten

Kanaal Leuven-Dijle

Dijle en afgesloten meander

Leibeek en Hollakenbeek

1.3. Belangrijkste natuurwaarden in de gemeente

1.3.1. Natuur

Natuur staat hier zowel voor gebieden als voor soorten (fauna en flora) en zowel voor zeer waardevolle natuur in reservaten als voor verspreide natuur- en groenelementen buiten de dorpskernen en in landbouwgebieden.

Natuurgebieden in de gemeente zijn onder andere Pikhakendonk en Ronsdonk. Pikhakendonk is het gebied in de Dijlevallei tussen Hever-Boortmeerbeek en Rijmenam. Dit erkend natuurreservaat bezit unieke landschapselementen die doorheen de eeuwen door de Dijle gevormd zijn : zandophopingen (donken), afgesneden rivierarmen (coupures), zomer- en winterbeddingen, oeverwallen, enz. Toch zijn het vooral de recentere menselijke ingrepen bepalend zijn voor het uitzicht van het gebied : dijken, akkers op de hoger gelegen gronden en weilanden op de lager gelegen gronden. Dit gebied is in beheer door Natuurpunt. Natuurpunt is tevens eigenaar van 20,18 ha. Ronsdonk is ten zuidoosten van Boortmeerbeek dorp gelegen. Dit gebied wordt ook beheerd door Natuurpunt en is 3,52 ha groot. Schiplakenbos is ook een erkend natuurreservaat maar is volledig privé-bezit en niet toegankelijk voor publiek.

Kleine landschapselementen (KLE) zoals amfibiepoelen, knotwilgen, eiken, aanplantingen van laanbomen zijn verschillende acties geweest binnen het GNOP. Een bestand of een kaart met KLE-aanduidingen is tot nu toe niet opgemaakt, maar zou een handig werkinstrument zijn.

Geboortebomen worden verspreid sinds 2003. De ouders van elk kind krijgen de mogelijkheid om te kiezen uit 4 soorten bomen om in eigen te planten.

Een *bermbeheersplan* is *niet opgemaakt*. Wel worden de bermen onderhouden volgens de regels van het bermdecreet. Jaarlijks wordt een aannemer aangesteld voor deze werkzaamheden. Een inventaris van waardevolle wegbermen met aangepast beheer is wenselijk.

Het *beheer van de oevers van de Dijle* valt niet meer onder de bevoegdheid van de gemeente, maar gebeurt door de nv Zeekanal. De gemeente zou een invloed kunnen uitoefenen op het onderhoud zelf door bij de bevoegde instanties aan te dringen op een aangepast, ecologisch oever- en dijkenbeheer.

De *potentiële natuurwaarden van de beken* in de gemeente zijn zeer groot, ook als verbindingswegen tussen kleinere natuureenheden. Aangezien de aanleg van de bovengemeentelijke waterzuivering-infrastructuur uitgevoerd is (het plaatsen van collectoren door Aquafin) en 70% van de riolering reeds aangesloten is op de waterzuivering, mag men verwachten dat op relatief korte termijn de waterkwaliteit van de beken nog zal verbeteren. Het is dus zinvol om een visie en een beleid te ontwikkelen met aandacht voor de waterecologie en het onderhoud en de inrichting van de oevers. De gemeente werkt mee aan een bekenbeheersplan en in het Lokaal Waterbeheerplan (DuLO) wordt een beleidsvisie uitgewerkt rond een geïntegreerd ecologisch beekbeheer, inclusief de oevers. Het systematisch saneren van de verspreide lozingspunten vereist wel blijvende aandacht.

De gemeente Boortmeerbeek voert ook een *soortgericht beleid*, zoals onderhoud van bestaande amfibieënpoelen. Meer aandacht voor een dergelijk beleid in de toekomst zou wenselijk zijn, o.a. een beleid voor knoteiken, weidevogels, zwaluwen, vleermuizen, ...

Sensibilisatie van de bevolking gebeurt op talrijke manieren o.a. via meerdere GNOP-acties, zoals de aanplanting van een geboortebomen in de particuliere tuinen, aanleg van een natuurleerpad in Pikhakendonk, beheerswerken. Deelname door de gemeente aan 'De Week van het Bos' is een ander voorbeeld van sensibilisatie, waarbij Natuurpunt wandelingen en beheerswerken in reservaten organiseert met schoolkinderen en de gemeente hiervoor een premie voorziet. Tweejaarlijks neemt de gemeente deel aan de haagplantactie i.s.m. IGO-Leuven.

1.3.2. Bossen

De bosoppervlakte in Vlaanderen is zeer beperkt. Volgens de nieuwe boskartering telt Vlaanderen ongeveer 146 000 ha bos. Naar schatting is ongeveer 70% van deze oppervlakte privé-eigendom. Dit beperkte bosareaal is in Vlaanderen bovendien enorm versnipperd. De meeste bouseigendommen zijn zelfs kleiner dan 1 ha.

De bossen in de fusiegemeente Boortmeerbeek vallen onder de bevoegdheid van de houtvesterij Leuven. De beboste oppervlakte in Boortmeerbeek bedraagt 240,51 ha (NIS-gegevens) of een bosindex van 12,9%. Ter vergelijking : bosindex Vlaams-Brabant 12%, en voor Vlaanderen 10,8%.

De eigendomsstructuur van de Boortmeerbeekse bossen kan als volgt samengevat worden :

- openbare instellingen : 3,79 ha
- privé : 236,72 ha

Het Vlaams Gewest steunt de vrijwillige samenwerking van kleine bouseigenaars (zowel openbare als privé-eigenaars) in een bosgroep verenigd. Hiervoor werden in Vlaanderen reeds 18 bosgroepregio's afgebakend. In Vlaams-Brabant zullen op termijn 4 bosgroepen opgericht worden. Een bosgroep heeft het statuut van een v.z.w. en engageert zich om de aangesloten bossen duurzaam te beheren. Eenmaal een bosgroep erkend wordt, kan ze rekenen op een basissubsidie, beheerssubsidies, projectsubsidies en vormingssubsidies voor haar leden.

Via de bosgroepen tracht de Afdeling Bos en Groen een antwoord te geven op de problemen die de versnippering van het bos met zich meebrengt. Bosgroepen bieden een uitgebreide dienstverlening aan die de vele bouseigenaars helpt bij het beheren van hun bossen. Deze dienstverlening bestaat in grote lijnen uit het verzorgen van de doorstroming van informatie naar de bouseigenaars, de creatie van een economisch rendabel en ecologisch efficiënt bosbeheer door collectiviteit, en het sturen van afspraken en overleg tussen verschillende partijen.

1.3.3. Monumenten en landschappen

Monumenten en landschappen behoren tot het erfgoed van een volk en kunnen zowel een cultuurhistorische, esthetische als een natuurwetenschappelijke betekenis hebben. Wanneer een dergelijk monument of landschap van algemeen belang is, moet het beschermd worden en hiertoe werd een specifieke wetgeving uitgewerkt. De oorspronkelijke wet op het behoud van monumenten en landschappen (7 augustus 1931) is nog steeds van toepassing op de landschappen. De wet werd wel aangepast door de decreten van 13 juli 1972 en 14 juli 1993. Voor monumenten werd de wet van 1931 grotendeels opgeheven door een decreet van 1976. Dit nieuw decreet (3 maart 1976) bepaalt de bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

In het kader van natuurbehoud is vooral de bescherming (vroeger ook "klassering" genoemd) van landschappen een interessant werkinstrument. Een landschap komt voor bescherming in aanmerking als het lokaal belang ervan overstegen wordt door historische, wetenschappelijke of esthetische waarden. Om het even wie kan een aanvraag tot bescherming bij de bevoegde minister (in de praktijk bij het Bestuur van Monumenten en Landschappen) indienen. Boortmeerbeek bezit een groot aantal beschermde monumenten. Het gaat hierbij om landschappen (L), monumenten (M) en dorpsgezichten (D). Een natuurlijk gegeven (bv. een vrijheidsboom) kan echter ook als monument beschouwd worden, terwijl bij de dorps- en stadsgezichten naast de monumenten ook de omgevende bestanddelen zoals aanplantingen of waterlopen beschermd kunnen zijn.

Tabel 4.3. : Beschermd monumenten en dorpsgezichten in Boortmeerbeek

Datum	Door	Plaats	omschrijving
13.09.76	L	Hever	Omgeving van de pastorie
13.09.76	M	Hever	Pastorie
23.01.81	M	Hever	Orgel in de Onze-Lieve-Vrouwkerk
14.06.91	M&D	Boortmeerbeek	Pastorijstraat 17 : watermolen en molenaarswoning (en omgeving)
24.05.94	M	Boortmeerbeek	Langedonckstraat 16 : Sint Jozefshoeve, ringgracht en brug.
05.07.96	M	Boortmeerbeek	Sas: dubbele schutsluis met uitrusting.
20.06.02	L	Rijmenam	Boortmeerbeeksebaan, Hollakenbaan, Streepkensdreef : Landschap "Dijlevallei – Pikhakendonk"
20.06.02	L	Boortmeerbeek	Looikestraat, Molenbeekstraat, Rijmenamsebaan, Weerstandstraat : Landschap "Dijlevallei - Pikhakendonk"

1.3.4. Groen

'Groen' is een vlag die vele ladingen dekt. In het kader van dit milieubeleidsplan gaat de aandacht vooral naar bereikbare groene open ruimten en het versterken van groenstructuren in de bebouwde omgeving. Groene structuren in een bebouwde omgeving hebben verschillende functies, o.a. zij zorgen voor een (visueel) aantrekkelijke leefomgeving, kunnen invloed hebben op het verkeer, door hun aanleg het verkeer te geleiden en te vertragen, kunnen een parkfunctie, een recreatiefunctie en tevens ook een ecologische functie hebben. Door harmonisch groenbeheer kan de biodiversiteit van planten- en diersoorten bevorderd worden.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de perken en pleinen.

Tabel 4.4. : Overzicht parken, pleinen en perken

Locatie	Type groen
Hever	
Ravesteinstraat	Speelpleinwerking met groenaanplantingen
Slagveldweg	Voetbalveld
Heverplein	Groenaanplantingen
Cultuurhuis 'Oude Pastorij'	Parking met groenaanplantingen
Cultuurhuis 'Oude Pastorij'	Geklasseerde tuin
Rusthuis 'Ravenstein'	Park
Guido Gezellestraat	Kerkhof met groenaanplantingen
Guido Gezellestraat	Parking in klinkers met groenvoorzieningen
Hazenputstraat	Speelplein
Lobroeken	Groenaanplantingen
Aambeeldstraat, Smisstraat, Hamerstraat	Fietspad gescheiden van straat door groenaanplantingen
Bovylaan	Fietspad gescheiden van straat door groenaanplantingen
Jaak Lemmensstraat, Pater Damiaanstraat, Jef Denijnstraat	Fietspad gescheiden van straat door groenaanplantingen
Schipplaken	
Lotusplein	Heraanleg van plein met groenvoorzieningen
Blokstraat thv parking bibliotheek	Parkje met groenaanplantingen
Bieststraat thv kerk	Groenaanplantingen t.h.v. parking en kerkhof
Hoek Bieststraat-Terlindenlaan	Groenaanplantingen
Inrit stijn streuvelsloot	Groenaanplantingen
Salviaaan	Straat met groenaanplantingen
Hoek Tulpenlaan-Azalealaan	Groenaanplantingen
Hoek Narcislaan-Lelielaan	Groenaanplantingen
Boortmeerbeek	
Marsweg Planetenwijk	Kringlooptuin
Dorpplaats	Groenaanplantingen t.h.v. parking
Pastorijstraat gemeentehuis	Groenvoorziening rond gemeentehuis en t.h.v. parking
Gemeentelijke sporthal	Groenaanplantingen t.h.v. parking
Beringstraat gemeentelijke basisschool	Groenaanplantingen t.h.v. parking
Rijmenamsebaan kerkhof	Groenvoorzieningen
Rijmenamsebaan kerkhof	Groenaanplantingen t.h.v. parking
Voetbalweg	Voetbalveld met groenaanplantingen
Hoek Leuvensesteenweg-Audenhovenlaan	Eiland met aanplanting
Wespelaarsebaan	8 verkeersremmers met groenaanplantingen
Molenbeekstraat	Aanplantingen met bolaccacia's
Sint-Adriaanweg	Aanplantingen met bolaccacia's
Hoek Bergstraat-Heverbaan	Groenaanplantingen
Hoek Heikestraat-Kerkweg	Groenaanplantingen
Weerstandsstraat	Straat met groenaanplantingen
Pleintje voor pastorij (pleinstraat)	Plein met groenaanplantingen
Voetpaden thv gemeentehuis	Met haagjes gescheiden van straat
Bredepleinstraat	Fietspad gescheiden van straat door groenaanplantingen
Laarstraat	Fietspad gescheiden van straat door groenaanplantingen
Nachtegalenstraat, Lijsterstraat, Vogelzangwijk	Fietspad gescheiden van straat door groenaanplantingen

1.4. Aanwezige beleidsinstrumenten

Het GNOP (opgemaakt door IGO-Leuven, 1996) is vooral een beleidsplan waarin op basis van een inventarisatie en de vastgestelde knelpunten een doelstellingennota (beleidskeuzen) en een actieplan is opgemaakt (zie verder). In dit laatste zijn diverse acties, gericht op natuurontwikkeling en natuurbehoud, opgenomen. Deze beide zaken komen verder kort aan bod.

Uiteraard is het logisch om de verdere uitvoering van deze actieplannen te voorzien. Het is wel aangewezen om vooraf de relevantie van elk actieplan opnieuw te bekijken.

Ook vanuit de hogere overheid (gewest en provincie) zijn er reeds beleidsdocumenten opgesteld i.v.m. natuurbehoud en natuurontwikkeling (MINA-plan, provinciaal milieubeleidsplan). In deze plannen zijn een aantal projecten voorzien waarop de gemeente kan inspelen, en waardoor er o.a. mogelijkheden zijn tot het verkrijgen van subsidies. Bij het uitvoeren van het eigen beleid zal de gemeente dan ook steeds vooraf moeten nagaan in hoeverre dit kadert in deze hogere beleidsplannen.

Voor het uitvoeren van GNOP-acties is er de mogelijkheid om een beroep te doen op de INL-ploegen van IGO-Leuven. Ook hier is een intense samenwerking en het maximaal gebruik van deze diensten aangewezen om een aantal natuurtaken op het veld te realiseren. Daarom lijkt het logisch de huidige samenwerking te behouden en eventueel nog uit te breiden.

In de gemeente is de natuurvereniging Natuurpunt actief. Samenwerking en eventueel ondersteuning van deze organisatie die een algemeen maatschappelijk doel heeft, met name natuur- en milieubehoud, is dan ook aangewezen, om op vlak van natuurbehoud met de beschikbare middelen tot een maximaal resultaat te kunnen komen. Binnen deze organisatie is immers de nodige deskundigheid (zeker wat betreft de lokale situatie) aanwezig. Voor een deel gebeurt dit reeds doordat de natuurvereniging o.a. vertegenwoordigd is in de milieuvadvisraad. Daarnaast kan ook naar uitvoering van concrete projecten gezocht worden naar een vorm van samenwerking.

Zoals reeds eerder vermeld is, is in de gemeente ook de gemeentelijke milieuvadvisraad actief. De milieuvadvisraad wordt regelmatig geconsulteerd inzake het gemeentelijk en intergemeentelijk beleid inzake leefmilieu, natuur en duurzame ontwikkeling.

Tabel 4.5. : Overzicht van natuuracties vermeld in het GNOP

Nu mm er	omschrijving actie	Stand uitvo ering (*)	Aanpassing nodig of gewenst
1	Uitvoering van een specifiek natuurbeleid	IU	
2	Integratie van de doelstellingen van het GNOP in de opmaak van het gemeentelijk structuurplan	IU	Gemeentelijk Structuurplan wordt opgemaakt door het studie-bureau Technum
3	Kansen voor natuurontwikkeling in het valleigebied van de Leibeek, de Molenbeek en de Dijle	PA	
4	Bescherming als landschap van het gebied 'Pikhakendonk – Donk – Zuureusel'	PA	Landschap "Dijlevallei - Pikhakendonk" werd erkend op 20-06-02, Pikhakendonk is tevens een erkend natuurgebied
5	Inrichting van een natuurleerpad in de vallei van de Leibeek, de Molenbeek en de Dijle	GR	Is gerealiseerd i.s.m. Natuurpunt Oost-Brabant
6	Gemeentelijk aankoop- en beheersbeleid voor de meest natuurwaardevolle gronden	IU	
7	Aanleg, herstel en inrichting van een reeks (veedrink) poelen die geschikt zijn voor amfibieën	GP	Door IGO-Leuven
8	Gemeentelijke aanplant en onderhoud van hagen, bomenrijen en houtkanten langs openbare (buurt)wegen	IU	
9	Stimulering aanplant en onderhoud van kleine landschapselementen		
10	Opstuwning/afdamming van bronbeekjes		
11	Uitvoering van een natuurtechnisch waterloopbeheer	GP	Door IGO-Leuven
12	Uitvoering van natuurgericht bermbeheer		
13	Inrichting van de Dijledijk en de Vaartoevers voor natuurgerichte recreatie	PA	
14	Uitvoering van een 'groen' groenbeheer	PA	Hergebruik van houtsnippers, reductieplan biociden
15	Informatiecampagne bosdecreet en actieplan duurzaam bosbeheer naar privé-boseigenaars toe		
16	Voorkomings-, uitdovings- en regularisatiebeleid t.a.v. weekendverblijven en visvijvers		
17	Infoactie: 'natuurwetgeving doorzichtig'		
18	Stimulering van regenwatergebruik		Subsidiereglement
19	Actieprogramma ter verbetering van de infiltratie van regenwater		

(*) PA : prioritaire actie in 1997, IU : in uitvoering; GP : gepland; - : nog niet gerealiseerd, IO : in onderzoek, GR : gerealiseerd.

2. KNELPUNTEN

2.1. Structurele knelpunten

- De *sterke urbanisatiedruk, urbanisatieversnippering en drukke verkeerswegen* vormen momenteel en op termijn zonder twijfel de grootste bedreiging voor natuurbehoud en –ontwikkeling. Voldoende open ruimte is immers de voornaamste basisvereiste voor natuur om zich te kunnen handhaven en ontwikkelen.
- Een belangrijk knelpunt vormt de *inplant van Canadapopulier in bos- en natuurgebieden*. Ondermeer in de natte waardevolle valleibossen vormt deze inplant de doodsteek voor heel wat soorten. Het bosbeheer moet er in eerste plaats op gericht zijn de soortendiversiteit zo groot mogelijk en de vegetatiestructuur zo gevarieerd mogelijk te houden of te maken. Vooral aan de monotone aanplant van populierenklonen, die resulteren in courante kaalkappingen met bodemverstoring en verstoring van de omringende waardevolle vegetaties, moet dringend paal en perk worden gesteld. Voor de gemeente Boortmeerbeek is nog geen Bosgroep opgericht.
- De bestemming ‘natuurgebied’ op het gewestplan garandeert niet dat in deze gebieden de natuurfunctie kan primeren. Integendeel het gros van de natuurgebieden heeft als hoofdfunctie bosbouw, wat gezien de éézijdige soortkeuze de natuurwaarden in belangrijke mate doet degraderen. Wil men in delen van die *natuurgebieden* meer natuurlijke vegetatie bekomen is een *betere bescherming* hiervan vereist. Die bijkomende bescherming is ook nodig gezien er zich zowel in het verleden als recent een aantal ontwikkelingen hebben voorgedaan die de natuurwaarden sterk degraderen, waaronder de oprichting van weekendhuisjes en de oprichting van kunstmatige visvijvers.
- De *slechte waterkwaliteit van beken* belemmert in een aantal natuurgebieden en andere gebieden verdere natuurontwikkeling doordat bepaalde natte zones geregeld overstromen met vervuild water.
- *Belangrijke beleidsinstrumenten ontbreken*, namelijk een gemeentelijke ruimtelijk structuurplan, een bermbeheersplan, een bekenbeheersplan,... Ook de *inventarisatie* van kleine landschapselementen is wenselijk.

2.2. Gemeentelijk natuurontwikkelingsplan

Onuitgevoerde acties : de gemeente beschikt reeds een 9-tal jaren over een goedgekeurd GNOP. Slechts een deel van de voorziene acties is ook effectief uitgevoerd.

Actualisatie van het GNOP noodzakelijk : de relevantie van de nog uit te voeren acties moet voorafgaand onderzocht worden. Ook dient men na te gaan of er geen nieuwe bijkomende acties gewenst zijn.

2.3. Samenwerking met andere instanties en organisaties

Optimalisering van samenwerking met verschillende organisaties en overheden die betrokken zijn bij het natuurbeleid. Specifiek voor de gemeente zijn de provincie Vlaams-Brabant en Natuurpunt van belang. Naar uitvoering kunnen ook de diensten van IGO-Leuven (INL-ploegen) en de hulp van vrijwilligers (natuurverenigingen) bijdragen tot een meer efficiënte uitvoering van het natuurbeleid. Via een goede samenwerking tussen gemeente en de andere actoren kan het beleid met de beschikbare middelen een maximaal resultaat verwezenlijken. Deze samenwerking is nog voor verbetering vatbaar.

3. DOELSTELLINGEN

3.1. Algemene Beleidsvisie

Algemeen onderschrijft de gemeente Boortmeerbeek de doelstellingen van de Vlaamse en provinciale overheid aangezien het van belang is dat het gemeentelijk beleid inzake natuur, landschap, bos en groen wordt afgestemd op het hoger overheidsbeleid. De gemeente zal het hoger overheidsbeleid zo veel mogelijk trachten te ondersteunen.

Zo wordt in het MINA-plan 3 gesteld dat het verlies van de biodiversiteit, met inbegrip van de genetische diversiteit, dient stopgezet te worden door instandhouding, ontwikkeling en herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en door het duurzaam gebruik van ecosystemen en soorten.

Er gaat zowel aandacht naar de maatschappelijke waarden van natuur als naar de intrinsieke waarden. Herwaardering van ecologische functies en relaties, behoud en herstel van ecosystemen, aandacht voor de draagkracht van de natuur en voor een verstandig voorraadbeheer alsook de maatschappelijke behoefte voor natuur dragen bij tot de invulling van deze doelstelling.

De gemeente Boortmeerbeek zal streven naar een geïntegreerd en onderbouwd beleid inzake natuur, landschap, bos en groen. De gemeente Boortmeerbeek zal in het beleid aandacht besteden aan :

- ‘Verdere versnippering moet voorkomen worden’ en het realiseren van grotere natuurlijke complexen is een eerste prioriteit;
- Een ruimtelijk orderingsbeleid voeren waarbij de klemtoon ligt op het duurzaam in stand houden van de open ruimten en haar kwaliteiten. Het beveiligen van bedreigde of beheerbehoeftige natuureenheden. Dit kan gebeuren door aankoop en zelfstandig beheren of laten beheren, klassering als landschap, BPA,...
- Optimaal behoud, beheer en ontwikkeling van natuur (behoud en beheer van natuurreservaten; herstellen, beheren en aanbrengen van kleine landschapselementen zoals bomenrijen, houtkanten, hagen, solitaire bomen, bermen, poelen, ...);
- Verbetering van ecologische kwaliteit over het ganse gemeentelijk grondgebied. Beschermen van het biotoop en/of voorzien in bepaalde specifieke levensvoorwaarden van die soort. Het ecologisch netwerk speelt hier een belangrijke rol. Voorbeelden van maatregelen zijn aanleg amfibieëntunnel, inrichting winterverblijfplaatsen voor vleermuizen, aanleg van poelen,...
- Het kwaliteitsvol beheren van groene ruimten, rekening houdend met de principes van harmonisch park- en groenbeheer; de gemeente streeft naar een milieuvriendelijk (o.a. reductie van bestrijdingsmiddelen, gebruik van compost, ...) én natuurvriendelijk (o.a. meer gebruik van streekeigen groen, ...) groenbeheer. Dit impliceert een doordacht groenbeheer, een reductie van de gebruikte bestrijdingsmiddelen, afvoer van bermmaaisel, aan planten van inheems groen;
- Geïntegreerd groenbeleid aan de hand van instrumenten en vergunningen : bouwvergunning, kapvergunning, aanplantingverplichting, verbod op dempen of inbuizen van grachten, bescherming van streekeigen groen.
- Een inpasbaar medegebruik voor natuurgerichte recreatie met zonering en bescherming (eventueel afsluiten) van de meest kwetsbare natuurgebieden. Mogelijke maatregelen zijn : creëren van beperkte recreatieve infrastructuur, het begeleiden van recreanten door minder kwetsbare gedeelten of het aanmoedigen van privé-eigenaars om hun bossen open te stellen voor publiek.
- Sensibilisatie en participatie van de bevolking is essentieel voor een efficiënt en effectief beleid inzake natuur, landschap, bos en groen. De gemeente Boortmeerbeek kan daarvoor de voorwaarden scheppen : een actief informatie- en inspraakbeleid (o.a. de organisatie van infoavonden, de organisatie van open Mina-raden, ...), het nemen van natuureducatieve initiatieven (o.a. het scholenproject “Milieuzorg Op School?”, zwaluwenproject, ...), het vervullen van een voorbeeldfunctie (o.a. het gebruik van houtsnippers in eigen beheer, ...), het inrichten van natuurgebieden (o.a. de Pikhakendonk, ...) en groen voor recreatief en educatief medegebruik (cfr. onderhoud wandelwegen en bermen), het uitvoeren van acties gericht naar specifieke doelgroepen (o.a. haagcampagne, gevelbeplantingsactie, geboorteboom, ...).

3.2. Visie Natuur

De gemeente stelt zich tot doel om binnen de duur van dit beleidsplan het GNOP te evalueren en waar nodig te actualiseren en de nog relevante acties (projecten) uit te voeren of te blijven uitvoeren (taken).

De gemeente wil ondermeer een beleid voeren waarin de waardevolle gebieden zeker behouden worden en indien mogelijk uit te breiden, in functie van het ecologisch netwerk (verbinden van natuurgebieden) en soortgericht beleid.

3.3. Visie Groenbeheer

De gemeente stelt zich onder meer tot doel het groenbeheer op een meer milieuvriendelijke wijze (o.a. reductie biocidegebruik) en meer natuurvriendelijke wijze (o.a. meer gebruik maken van natuurlijk inlands groen) uit te voeren, rekening houdende met de specificiteit van de locaties.

Een belangrijk aandachtspunt is het ecologisch beheer van het groen rond woningen en bedrijven, en het stimuleren van het gebruik van streekeigen planten in de tuinen.

3.4. Visie Landschap

Een striktere ruimtelijke planning is noodzakelijk om verdere dichtslibbing door bebouwing te vermijden, en te trachten om 'open vensters' in de bebouwing te behouden. De doelstelling is landschapsvervlakking tegen te gaan en typische voorbeelden van het traditioneel landgebruik te bewaren en zo mogelijk te versterken.

De enige open ruimte die mogelijkheden biedt voor uitbreiding van de natuur- of bosgronden is landbouwgebied, dus gebied gelegen buiten de dichtgebouwde woon- en industriezones.

3.5. Visie Bos

De gemeente is tamelijk rijk aan bossen. Deze bossen staan op de biologische waarderingskaart meestal ingekleurd als biologisch waardevol of biologisch zeer waardevol. Doelstelling is om een bosbeheer te voeren met aandacht voor de ecologische functie van bossen dat gericht is op het creëren van een gevarieerde structuur (zowel horizontaal als verticaal), met een zo groot mogelijke rijkdom aan ter plaatse thuishorende soorten en hun biotopen.

De gemeente streeft ernaar de gemeentelijke bossen te laten evolueren naar een waardevol inheems gevarieerd loofbos. Herbebossing dient gericht te gebeuren. Bebossing kan niet als hierdoor de actuele natuurwaarde van een gebied wordt aangetast (bv. in botanisch of fauna waardevolle valleien).

In verband met de recreatieve functie van het bos is er in de gemeente nood aan een toegankelijk bos. Dit knelpunt kan echter worden opgelost door het openstellen van privé-bossen (waar dit gewenst is).

4. ACTIES

ACTIE NE1. ACTUALISATIE VAN DE GNOP-ACTIES

- **Doelstellingen**
  - Actualisatie GNOP-acties.
- **Beschrijving van de actie**
  - *Actualisatie GNOP :*
De GNOP-acties dienen grondig doorgenomen te worden. Een overzicht en de stand van zake naar uitvoering toe van de GNOP is in het deel inventarisatie weergegeven. Het is uiteraard nodig na te gaan of en hoe een verdere realisatie nog gewenst is.
Reeds gerealiseerde projecten kunnen zeker geschrapt worden, de nog niet gerealiseerde projecten moeten herbekeken worden. Niet meer relevante acties dienen geschrapt te worden, relevante acties moeten behouden en eventueel aangepast worden. Eventueel kunnen er ook bijkomende acties, die inspelen op de recente ontwikkelingen/initiatieven, gevoegd worden bij het oorspronkelijke GNOP.
Deze actualisatie kan best in eigen beheer uitgevoerd worden. Naast het gemeentebestuur en de technische dienst moet ook de MAR en de stuurgroep-GNOP hierbij betrokken worden. Ook met de lokale natuurverenigingen dient overlegd te worden.
- **Actiefiche**

Soort actie	Taak NE1 : uitvoering GNOP-acties	
Inkadering	MINA 3	Project 19 ruimte voor natuur
	Provinciaal milieubeleidsplan	Project 8/9 natuurlijke entiteiten kwantitatief/kwalitatief bevorderen
	GNOP en samenwerkingsovereenkomst : cluster natuurlijke entiteiten	
Wetgeving	Natuurdecreet	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Technische dienst, provincie, IGO, IGM, MAR	
Doelgroepen	Gemeentelijke diensten, gemeentebestuur	
Planning	2005-2009 : verdere uitvoering GNOP-acties	
Kost	Geen kosten	

ACTIE NE2. PLANMATIGE UITVOERING GNOP-ACTIES

- **Doelstellingen**
  - Verhoging natuurwaarde in de gemeente.
- **Beschrijving van de actie**
  - *Planning uitvoering GNOP-projecten :*
Jaarlijks zal de gemeente ook tot de (gedeeltelijke) realisatie overgaan van een aantal GNOP-acties. Hiervoor zal de GNOP-opvolgingscommissie worden samengeroepen, deze zal een evaluatie opmaken van het vorig GNOP. De uitvoering van een GNOP-actie wordt eveneens in samenspraak met de MAR in het jaarlijks op te maken milieujaarprogramma voorzien.
  - *Uitvoering GNOP-taken en GNOP-projecten :*
De in het GNOP voorziene taken zullen (verder) worden geïntegreerd in de gemeentelijke werking. De realisatie van projecten zal, afhankelijk van de aard van het project, uitgevoerd worden in eigen beheer of uitbesteed worden aan derden. Bij de uitvoering kan een beroep gedaan worden op de diensten van de intergemeentelijke milieudienst en IGO-Leuven (INL-ploeg) of derden (privé-bedrijven).

De kost is sterk afhankelijk van de aard van het project en de mogelijkheid tot verkrijgen van subsidies van de hogere overheid. Jaarlijks moet echter een voldoende groot budget voorzien worden om het GNOP over de lopende periode van 5 jaar geheel te realiseren.

Actiefiche

Soort actie	Taak NE2 : Uitvoering GNOP-acties	
Inkadering	MINA 3	Project 19 ruimte voor natuur
	Provinciaal milieubeleidsplan	Project 8/9 natuurlijke entiteiten kwantitatief/kwalitatief bevorderen
	GNOP en milieuconvenant: cluster natuurlijke entiteiten	
Wetgeving	Natuurdecreet	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Technische dienst, provincie, IGO, IGM, MAR	
Doelgroepen	Gemeentelijke diensten, gemeentebestuur	
Planning	2005 : GNOP-actualisatie 2005-2009 : verdere uitvoering GNOP-acties	
Kost	Opname in MJP : geen kosten Uitvoering GNOP-taken vervat in werkingskost	

ACTIE NE3. AANKOOP EN BEHEER VAN NATUURGEBIEDEN

Doelstellingen

- Behoud en vergroting natuurwaarde (biologische diversiteit) in de gemeente;
- Verwezenlijking van een goede ecologische infrastructuur;
- Behoud open ruimte en ecologisch verantwoorde inrichting ervan.

Beschrijving van de actie

- *Aankoop natuurgebieden* :

Het is in de eerste plaats niet de bedoeling om als gemeente zelf actief te gaan speuren naar mogelijke aankopen. Wel kan de gemeente een lijst opmaken van alle percelen buiten de grote natuurgebieden met nog een interessante natuurlijke begroeiing. Als de gelegenheid zich voordoet, zal de gemeente systematisch trachten over te gaan tot aankoop of de aankoop door derden te ondersteunen.

Het jaarlijks reserveren van een budget is hierbij niet noodzakelijk, maar via begrotingswijziging moet toch een systeem aanwezig zijn om vlot op de mogelijkheden te kunnen ingaan.

Actiefiche

Soort actie	Project NE3 : aankoop/beheer natuurgebieden	
Inkadering	MINA 3	Project 19 ruimte voor natuur
	Provinciaal milieubeleidsplan	Project 8 natuurlijke entiteiten kwantitatief bevorderen
Wetgeving	Decreet op ruimtelijke ordening, natuurdecreet	
Initiatiefnemer	Technische dienst	
Betrokkenen	Technische dienst, natuurverenigingen, gemeentebestuur	
Doelgroepen		
Planning	2005-2009 : ondersteuning aankoop en beheer	
Kost	Kostprijs : afhankelijk van opportuniteit	

ACTIE NE4. VERLENEN VAN SUBSIDIES VOOR DE AANPLANTING EN HET ONDERHOUD VAN KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN

▪ Doelstellingen

- De instandhouding, het onderhoud, de ontwikkeling en het beheer van kleine landschapselementen;
- Behoud en vergroting natuurwaarde (biologische diversiteit) in de gemeente;
- Verwezenlijking van een goede ecologische infrastructuur;
- Uitvoeren van GNOP-actie.

▪ Beschrijving van de actie

De gemeente zou een subsidiereglement kunnen uitwerken voor de aanplanting en het onderhoud van kleine landschapselementen. Deze te subsidiëren kleine landschapselementen dienen te bestaan uit inheemse en streekeigen soorten. Zowel het aanplanten (van hagen, heggen, houtkanten, bomenrijen, knotbomen, hoogstammige fruitbomen en bebossing) als het onderhoud (knotten van knotbomen, onderhoudsnoei van hagen, heggen, houtkanten, houtwallen) worden gesubsidieerd. Steunpalen, meststoffen, uurlonen, ... komen niet in aanmerking voor subsidie. Dit reglement zou van toepassing zijn voor kleine landschapselementen die gelegen zijn op niet-bebouwde percelen in landelijk gebied (agrarisch, park-, bos-, natuurgebied en natuurreserveaat).

▪ Actiefiche

Soort actie	Project NE4 : subsidie kleine landschapselementen	
Inkadering	MINA3	
	Provinciaal milieubeleidsplan	
Wetgeving	Decreet op ruimtelijke ordening, natuurdecreet	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, natuurverenigingen, gemeentebestuur	
Doelgroepen	Burgers, landbouwers en verenigingen	
Planning	2004-2008 : ondersteuning aankoop en beheer	
Kost	Kostprijs : afhankelijk van het aantal aanvragen	

ACTIE NE5. AANEENSLUITEN EN BEHEREN VAN BOSSEN

▪ Situering van de problematiek

De mogelijkheden inzake bosuitbreiding zijn in Boortmeerbeek zeer beperkt.

Het overgrote gedeelte van het bosareaal van Boortmeerbeek is echter in handen van vele privé-personen, wat het beheer niet vergemakkelijkt. Een bosgroep is nog niet opgericht, beheersplannen ook niet.

▪ Doelstellingen

- Bossen van Boortmeerbeek in kaart brengen, een inventaris maken van onbebouwde percelen in woonzones (cfr. het Ruimtelijk Structuurplan Boortmeerbeek) en een inventaris maken van potenties voor bosuitbreiding en/of bebossing;
- Toetreding tot de boscomplexen stimuleren bij de privé-eigenaars;
- Kenbaar maken van subsidies gegeven door de Vlaamse overheid bij herbebossing, openstelling, voor de bevordering van de ecologische functie of voor het opstellen van een beheerplan dat voldoet aan de criteria van duurzaam bosbeheer;
- De instandhouding, het onderhoud, de ontwikkeling en het beheer van bossen;
- Behoud en vergroting natuurwaarde (biologische diversiteit) in de gemeente;
- Promoten streekeigen groen, sensibilisatie van de bevolking.

▪ Beschrijving van de actie

Het groeperen van bouseigenaars tot bosgroeperingen en eventueel een bosbeheersplan opstellen.

- **Actiefiche**

Soort actie	Project NE5 : groeperen van privé-bossen	
Inkadering	MINA 3	
	Provinciaal milieubeleidsplan	
Wetgeving	Decreet op ruimtelijke ordening, natuurdecreet, bosdecreet	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst	
Doelgroepen	Privé-boseigenaars	
Planning		
Kost		

ACTIE NE6. HAAGPLANTACTIE

- **Doelstellingen**

- Heraanleg, heraanplant en onderhoud van bomen, hagen, gevels, ...;
- De instandhouding, het onderhoud, de ontwikkeling en het beheer van kleine landschapselementen;
- Behoud en vergroting natuurwaarde (biologische diversiteit) in de gemeente;
- Promoten streekeigen groen, sensibilisatie van de bevolking;
- Uitvoeren van GNOP-actie.

- **Beschrijving van de actie**

Tweejaarlijks ondersteunt de gemeente de haagplantactie van IGO-Leuven, waarbij de bevolking streekeigen plantgoed kan aankopen aan gunstige voorwaarden.

- **Actiefiche**

Soort actie	Project NE6 : haagplantactie	
Inkadering	GNOP	
	Provinciaal milieubeleidsplan	
Wetgeving	Decreet op ruimtelijke ordening, natuurdecreet	
Initiatiefnemer	Milieudienst	
Betrokkenen	Milieudienst, natuurverenigingen, gemeentebestuur, IGO	
Doelgroepen	Burgers, landbouwers en verenigingen (scholen)	
Planning	Jaarlijks	
Kost	Voorzien in de begroting : € 12000,00	